

קיצור הדף היומי

יום שני, כ"ג בטבת תשפ"ב
מגילה • טו

שמונה נביאים והם כהנים יצאו מרחב הזונה.

נריה, ברוך, שריה, מחסיה, ירמיה, חלקיה, חנמאל, ושלום.
ר"י: אף חולדה הנביאה מבני בניה, שהתגיירה ונשאה יהושע ויצאה מבנותיו.

ואבותיהם: ירמיהו חנמאל ברוך ושריה -מפורשים בקרא,

שכל שמוזכרים שמו ושם אביו -הוא נביא בן נביא.

שמו ולא שם אביו - הוא נביא ולא בן נביא.

שמו ושם עירו - מאותה העיר הוא.

שמו ולא שם עירו -מירושלים הוא.

שמעשיו ומעשה אבותיו סתומין, ופרטו באחד מהן לשבח,

- בידוע שהוא צדיק בן צדיק.

ושבאחד מהן לגנאי, - בידוע שהוא רשע בן רשע.

ר"נ: מלאכי זה מרדכי, ונקרא כן - שהיה משנה למלך.

מיתיבי: ברוך בן נריה, ושריה בן מעשיה ודניאל, ומרדכי בלשן,

וחגי, זכריה ומלאכי - כולן נתנבאו בשנת שתים לדריוש!

תיובתא.

• ריב"ק: מלאכי זה עזרא, וחכמים: מלאכי שמו.

• ר"נ: מסתבר כמ"ד מלאכי זה עזרא,

ד'בנביאות מלאכי מקרא- עזרא הפריש נשים נכריות מקרא.

ארבע נשים יפיפיות היו בעולם: שרה רחב ואביגיל ואסתר.

ולמ"ד אסתר ירקרוקת היתה - במקום אסתר, ושתי.

ת"ר: רחב **בשמה** זינתה, יעל **בקולה**, אביגיל **בזכירתה**, מיכל בת

שאול **בראייתה**.

ר"י"צ: כל האומר רחב רחב מיד ניקרי. ודווקא בידועה ובמכירה.



• ויצעק צעקה גדולה, רב: גבה המן מאחשורוש.

ושמואל: גבר מלך עליון ממלך תחתון כינוי להיפך

• ותתחלחל המלכה, רב: שפירסה נדה, ור"י: שהוצרכה לנקביה.

• ותקרא אסתר להתך, רב: התך זה דניאל, שחתכוהו מגדולתו.

ושמואל: שכל דברי מלכות נחתכין על פיו.

• לדעת מה זה ועל מה זה,

שלחה לו: שמא עברו ישראל על התורה ד'מזה ומזה הם כתבים'.

• ויגידו למרדכי את דברי אסתר, והוא לא הלך אליה

- שאין משיבין על הקלקלה.

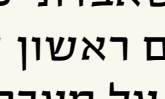
• ובק אבוא אל המלך וגו', עד אשר לאכרת כל יום באונס, עכשיו ברצון.

• וכאשר אנדתי אנדתי - כשם שאבדתי מבית אבא כך אובד ממך.

• ויעבר מרדכי' רב: שהעביר יום ראשון של פסח בתענית.

ושמואל: דעבר על מעבר מים שסביב שושן הבירה

• ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות, שלבשה רוה"ק,



• ר"ח: אל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך, דב' הדיוטות בירכו ב'

גדולי הדור ונתקיימה בהן. ארונה שבירך לדוד, דריוש שבירך

לדניאל

• ר"ח: אל תהי קללת הדיוט קלה בעיניך, שאבימלך קלל לשרה

ונתקיים בזרעה - ויהי כי זקן יצחק ותכהין עינו.

• ר"ח: מדת - אדם שופת קדרה ואחר כך נותן לתוכה מים.

אבל הקב"ה נותן מים ואח"כ שופת הקדרה, ד'לקולתו המן מים

בשמים'.

• ר"ח: 'ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי' כל האומר דבר בשם אומרו

מביא גאולה לעולם

• ר"ח: צדיק לדורו אבד. משל למרגלית שאבדה, כל מקום

שהיא מרגלית שמה, לא אבדה אלא לבעלה.

• ר"ח: וכל זה איננו שוה לי, כך אמר המן כשראה את מרדכי יושב

בשער המלך, מרדכי בא בפרוזבולי טענת עושר, והמן בפרוזבוטי

[טענת עוני שמכר עצמו] ר"פ: וקרו לו עבד הנמכר בלחם.

• וכל זה איננו שוה לי' שכל גנזיו של אותו רשע חקוקין על לבו,

• ר"ח: עתיד הקב"ה להיות עטרה בראש כל צדיק,

ד'ביום ההוא יהיה ה' צנאות

'לעטרת צני ולצפירת תפארה' - לעושין צביונו ולמצפין תפארתו.

'לשאר עמו' - רק למי שמשים עצמו כשירים.

ולרוח משפט - זה הדין את יצרו.

וליושב על המשפט - זה הדין דין אמת לאמתו.

ולגבורה - זה המתגבר על יצרו.

משיבי מלחמה - שנושאים ונותנים במלחמתה של תורה.

שערה - אלו ת"ח שמשכימין ומעריבין בבתי כנסיות ומדרשות.

אמרה מדת הדין לפני הקב"ה: רבש"ע מה נשתנו אלו מאלו?

א"ל הקב"ה: ישראל עסקו בתורה, ולא אומות העולם.

א"ל: 'גם אלה ביין שגו ובשכר תעו פקו פליליה'.

פקו הוא גיהנם, ד'ולא תהיה זאת לך לפוקה'.

ופליליה הן דיינין, ד'ונתן בפללים'.

• 'ותעמד בחצר בית המלך הפנימית'.

רבי לוי: כשהגיעה לבית הצלמים - נסתלקה הימנה שכינה.

אמרה: אלי אלי למה עזבתני, שמא אתה דן על שוגג כמזיד

ועל אונס כרצון? או שמא על שקראתיו כלב, ד'הצילה מחרב

נפשי מיד כלב יחודתי'. חזרה וקראתו אריה, דהושיעני מפי אריה.

• ויהי כראות המלך את אסתר המלכה,

ר"י"ג' מלאכי השרת נזדמנו לה באותה שעה:

אחד שהגביה את צוארה, **ואחד** שמשך חוט של חסד עליה,

ואחד שמתח את השרביט שהיה ב' אמות היה,

והעמידו א. על י"ב, ב. ט"ז, ג. כ"ד, ד. ס'. ה. מאתיים

וכן אמת בת פרעה, ובשיני רשעים.

• 'שני רשעים שברת', ר"ל- שריבבת.

• מה בקשתך עד חצי המלכות ולא כל המלכות.

ולא דבר שחוצץ למלכות, והיינו בנין ביהמ"ק.

• ונא המלך והמן אל המשתה. - למה אסתר זימנה את המן?

א. ר"א: פחים טמנה לו, ד'יהי שלחנם לפניו לפח'.

ב. ר"י"ה: מבית אביה למדה, ד'אם רעב שונאך האכילהו לחם וגו'.

ג. ר"מ: שלא יטול עצה וימרוד.

ד. ר"י: שלא יכירו שהיא יהודית.

ה. ר"נ: שלא יאמרו אחות לנו בבית המלך ויסיחו דעתן מהרחמים.

ו. רבי יוסי: שיהא מצוי לה בכל עת להכשילו.

ז. רשב"ם: אולי ירגיש המקום ויעשה לנו נס.

ח. ריב"ק: אסביר לו פנים כדי שיהרג הוא והיא.

ט. ר"ג: מלך הפכפכן היה שלא יחזור בו.

י. ר"ג עדיין צריכין אנו למודעי: שקנאתו במלך, קנאתו בשרים.

יא. רבה: לפני שבר גאון. אביי ורבא: כחם אשית את משתיהם וגו'.

אליהו לרב"א: ראתה אסתר לנהוג ככל תנאי וככל אמוראי.

• ויספר להם המן את כבוד עשרו ורב בניו.

רב: שלשים, י' מתו, וי' נתלו, וי' מחזרין על הפתחים.

ורבנן: ע' מחזרין על הפתחים ד'שבעים בלחם נשכרו תקרי שבעים

רב"א כולן מאתיים ושמונה היו ד'ורב בניו- חסר ו'.

• בלילה ההוא נרדה שנת המלך,

ר"ת: נדדה שנת מלכו של עולם. ורבנן: נדדו עליונים, ותחתונים.

רבא: שנת המלך אחשורוש ממש. - נפל דבר בדעתו למה

הזמינה אסתר להמן שמא עצה לקחו להרגני, וכי אין אדם

שאוהבני, ויודיעני? שמא יש שעשה לי טובה ולא פרעתיו

ולכך לא מגלים לי. מיד ויאמר להביא את ספר הזכרונות דברי

הימים 'ויהיו נקראים' - שנקראים מאיליהן